

*Kultur- och
fritidspolitiskt
program*

2014 - 2017

*Tillsammans utvecklar vi Kungsörs
kultur- och fritidsliv*

Öppenhet • Delaktighet • Samarbete

Kungsör

Det kultur- och fritidspolitiska programmet har flera utgångspunkter och berör många olika områden inom kultur- och fritidslivet. Det är ett sammanfattande och övergripande dokument som beskriver inriktningen för det kultur- och fritidspolitiska arbetet fram till och med år 2017. Det är antaget av kommunfullmäktige den 12 maj 2014 och är styrande för hela kommunkoncernen. Ansvaret för uppföljning ligger på kommunstyrelsen och ska ske våren 2016 och vid programperiodens slut.

I processen med att ta fram det kultur- och fritidspolitiska programmet har dialog förts med föreningar, studieförbund och allmänhet. Dialogen har skett genom möten och enkäter, och förslaget till program har skickats till aktörerna på remiss. Det har även kommunicerats på kommunens webbplats.

Med begreppet Kungsör menas hela det geografiska området Kungsörs kommun med tätorten, Valskog, byarna och omgivande landsbygd.

Kungsörs kultur- och fritidsliv utvecklar vi tillsammans

Kungsör har stor potential att utvecklas som plats för fritid och kultur. Här finns runt 70 föreningar, fina anläggningar, en fantastisk natur och historia, och evenemang som växer. Litenheten är en styrka tillsammans med det geografiska läget i en region med tillväxt. Möjligheten finns att locka såväl nya Kungsörbor som besökare från en stor region och i den processen är kultur- och fritidslivet centralt. Ett rikt kultur- och fritidsliv gör en plats attraktivt och stärker invånarnas känsla av *livskvalitet*.

Öppenhet och tillgänglighet

Ett levande kultur- och fritidsliv, där människor upplever glädje och gemenskap, har en positiv inverkan på trygghet, hälsa och välbefinnande. Det ökar förståelsen mellan människor och olika grupper. Därför ska kultur- och fritidslivet vara *öppet och tillgängligt*. Det ska finnas förutsättningar för alla att vara *delaktiga*. Delaktighet skapar engagemang och ökar även förutsättningarna för fler aktiva ledare och medlemmar i föreningarna.

Ett *inkluderande* kultur- och idrottsliv har betydelse för integrationen och för tillvaratagandet av olika influenser och kompetenser. Kungsör blir ett allt mer mångkulturellt samhälle och det är viktigt att alla arbetar för ett kultur- och fritidsliv där man tar vara på kreativitet och mångfald.

Samarbete

Nyckeln till att lyckas, i synnerhet i en liten kommun, är samarbete - samarbete mellan föreningar, föreningar och kommunen, mellan olika aktörer. Det är genom att träffas och samverka som vi får möjlighet att diskutera verksamheter och idéer, aktiviteter, värderingar, samarbetsmöjligheter och utmaningar som vi står inför, och det är i samverkan som vi fyller Kungsörs kultur- och fritidsliv med ett bra innehåll.

Ledorden som ska prägla arbetet inom kultur- och fritidsområdet är:

”

Öppenhet

Delaktighet

Samarbete

”

Utgångspunkter i programmet

Det kultur- och fritidspolitiska programmet har flera utgångspunkter:

- *kommunens vision och övergripande mål* som ska genomsyra all kommunal verksamhet
- *de nationella kulturpolitiska målen*, där det bland annat slås fast att kulturpolitiken ska:
 - främja allas möjlighet till kulturupplevelse, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
 - främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
 - särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.
- *kommunens jämställdhetsplan och den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män*, som Kungsörs kommun skrivit under
- *det övergripande målet för integrationspolitiken* som handlar om lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.

- *de nationella målen för folkhälsa*, där följande tre har speciell relevans för programmet:
 - delaktighet och inflytande i samhället.
Brist på inflytande och möjlighet att påverka den egna livssituationen har ett starkt samband med hälsa. Såväl social som kulturell delaktighet är viktigt.
 - barn och ungas uppväxtvillkor. I synnerhet på fritiden är idrott, friluftsliv och kultur en stor del av barns och ungas liv, och viktiga områden för hälsa och välbefinnande.
 - ökad fysisk aktivitet. Regelbunden fysisk aktivitet främjar hälsan och har en sjukdomsförebyggande effekt.
- *Riksidrottsförbundets ”Idrotten vill”*, som beskriver idrottens värdegrund:
 - glädje och gemenskap
 - demokrati och delaktighet
 - allas rätt att vara med
 - rent spel

Barn och unga

Kungsörs kommuns stöd till *idrotten* har speciellt fokus på barn och unga. Målet är få så många som möjligt att vara fysiskt aktiva för bättre hälsa och välbefinnande med förhoppningen om att grundlägga goda vanor som följer med genom livet.

En bredd av olika former av idrott har potentialen att locka fler barn och unga, och för att uppnå en bredd men också en kvalitet i idrottslivet är ledarfrågan central. Dels är det viktigt att hitta personer som vill ta på sig en ledarroll och dels är det viktigt att dessa personer är bra förebilder med ett inkluderande förhållningssätt långt upp i åldrarna.

Därför ska:

- ledarskapet i barn- och ungdomsföreningar särskilt stötts och utvecklas genom olika samarbeten
- barn och ungdomar tilldelas träningstider före vuxna i de kommunala anläggningarna
- hyror och avgifter för barn och ungdomar vara lägre än för vuxna
- barn stimuleras att prova på olika idrotter långt upp i åldrarna
- kommunen utveckla samverkan mellan skolan och idrottslivet
- möjligheterna till spontan fysisk aktivitet öka
- nya och befintliga föreningar inom barn- och ungdomsidrotten särskilt stimuleras så att fler startar och breddar sin verksamhet
- föreningar som får stöd arbeta enligt Riksidrottsförbundets värdegrunder

Även inom *kulturområdet* har barn och unga särskild fokus i enlighet med bland annat de nationella kulturpolitiska målen. Det är viktigt att ta tillvara på ungas kreativitet, och vilja att utöva och ta del av kultur.

Därför ska:

- kulturutbudet för barn och unga stärkas i dialog och samarbete med målgruppen
- barn och unga särskilt beaktas i planeringen av nya och utvecklingen av befintliga evenemang
- kommunen stärka samverkan mellan skolan och olika kulturverksamheter
- ledarskapet i barn- och ungdomsföreningar stötts och utvecklas genom olika samarbeten

Kultur för livskvalité och tillväxt

Ett kreativt, öppet och inkluderande kulturellt liv med musik, teater, film, konst med mera har många positiva effekter. Det bidrar till ett levande Kungsör, till livskvalitet, välbefinnande och hälsa. Det skapar mötesplatser, precis som idrotten, och verkar positivt för integration och känslan av gemenskap. Kulturen skapar dessutom upplevelser som marknadsför Kungsör och bidrar till tillväxt.

Kulturlivet i Kungsör har ett relativt bra utbud som uppskattas av invånarna och lockar en del besökare utifrån, men det finns också utmaningar. En sådan utmaning är att det är få föreningar och aktörer som står för en stor del av utbudet.

Därför ska:

- en aktiv samverkan ske för att öka kulturutbudet, och stärka nya och befintliga kulturföreningar och kulturaktörer
- forum finnas där aktörerna inom kulturområdet kan mötas, diskutera idéer, samarbetsmöjligheter och utmaningar
- kulturella mötesplatser och samlingsplatser stimuleras
- kommunen marknadsföra och på olika sätt stötta kulturella evenemang
- samarbeten utvecklas med regionala aktörer och regionala projekt i syfte att stärka utbudet och utvecklingen i Kungsör
- mångfald och kulturella olikheter tillvaratas

Kulturarv

Kungsör har en lång, intressant och rik historia som har stark koppling till varumärket Kungariket Kungsör. Du hittar också flera intressanta kulturarv i kommunen, exempelvis unika naturområden, Kungsudden, våra vackra kyrkor och historiska samlingar.

Historien och kulturarven har stor betydelse för förståelsen av i vilket sammanhang vi hör hemma och för platsens identitet. De har dessutom ett marknadsföringsvärde och bidrar som inspiration och inramning till en rad arrangemang och upplevelser.

Därför ska:

- Kungsörs historia och kulturarv vårdas, berättas och lyftas fram
- tillgängligheten till våra kulturhistoriska miljöer vara god
- kommunen delta i samverkansprojekt på regional nivå, exempelvis ”Kulturarvsportal Västmanland”

Kungsudden

Kungsudden är en mycket betydelsefull plats för berättandet och levandegörandet av Kungsörs historia. Här köpte Gustav Vasa sig sin gård och la grunden för dagens Kungsör, och här vistades kungligheter när de ville njuta av livet utanför storstan.

Idag är Kungsudden ett populärt besöksmål med flera kulturevenemang, restaurang och hembygdsmuseum. Flera leder utgår också härifrån och naturen på och runt området är speciell. Kungsudden har alla möjligheter att fortsätta att utvecklas som central plats för kultur och rekreation.

Därför ska:

- kommunen vara aktiv i samarbeten som stärker och utvecklar Kungsudden och i marknadsföringen av området, aktiviteter och evenemang

Det livslånga lärandet

I ett allt mer kunskapsintensivt samhälle är bildning och livslångt lärande viktigt för demokrati och delaktighet. I detta ligger möjligheten att påverka den egna livssituationen, något som i sin tur har stor betydelse för hälsa och välbefinnande. Viktiga aktörer för bildning, förnyelse av kunskap, kultur och lärande är biblioteket och studieförbunden.

Biblioteket

Biblioteket i Kungsör är en välbesökt kunskapsplats med en unik roll i det livslånga lärandet. Biblioteket är en plats där olika kulturer och åldersgrupper möts, och där många av kommunens kulturarrangemang äger rum.

Studieförbunden

Studieförbunden är viktiga aktörer för bildade och aktiva kommuninvånare, för demokrati och delaktighet. Studieförbunden bidrar också genom olika egna arrangemang och samarbeten, bland annat med biblioteket, till ett levande kulturliv.

Därför ska:

- biblioteket erbjuda kompetens, vägledning och service för att göra det livslånga lärandet möjligt
- biblioteket vara en attraktiv och inkluderande mötesplats, tillgänglig för alla
- biblioteket vara aktivt i samarbeten runt olika kulturarrangemang
- kommunen medverka till att öka den digitala delaktigheten

- dialog föras mellan kommunen och studieförbunden om den kommunala bidragsmodellen
- samarbetet med studieförbunden stärkas för att öka utbudet av kulturaktiviteter, och aktiviteter för bildning och lärande i Kungsör

Föreningsstöd och samverkan

En god samverkan mellan kommunen och föreningar, studieförbund, fria aktörer och företag är nyckeln till ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv. Denna goda samverkan bör inte bara finnas lokalt utan även gälla över kommungränserna och med regionala aktörer.

I denna samverkan ska kommunen ha en aktiv roll och det ska vara tydligt för alla vad kommunen kan bidra med.

Därför ska:

- kommunen aktivt arbeta för att aktörer möts, får kunskaper och samverkar kring angelägna frågor
- kommunen ha en god service till föreningar, studieförbund och andra aktörer inom området
- stödet till föreningar och studieförbund vara tydligt
- kommunens förvaltningar aktivt samarbeta med idrotten, studieförbunden och kulturlivet
- kommunen bidra till att marknadsföra kultur- och fritidslivet, t.ex. genom att ha ett föreningsregister på webbplatsen med länkar till föreningarnas hemsidor, marknadsföra kommande evenemang på webben och i media, årligen göra och dela ut Kultur- och fritidsguiden till alla hushåll och nyinflyttade, och erbjuda föreningslivet att visa upp sig vid olika arrangemang
- kommunens anläggningar ha god standard, tillgänglighet och nyttjandegrad, och utvecklas i dialog med föreningarna

- samarbeten sökas regionalt, exempelvis med Västmanlands Idrottsförbund, SISU och Västmanlands Teater
- kommunen göra en aktiv marknadsföring för att erbjuda föreningar i andra kommuner att förlägga sina läger i Kungsör

Friluftsliv

Till fritidslivet räknas även friluftslivet. Här har Kungsör goda förutsättningar med en fantastisk natur, närheten till Mälaren och fina leder för cykling, vandring, löpning och ridning. För det som kallas friluftsliv eller rekreation har en särskild plan tagits fram - Friluftsplän för Kungsörs kommun - som detta program hänvisar till.

Kommunen har också gjort flera fina skrifter till hjälp för den som vill upptäcka och röra sig i naturen på egen hand, exempelvis Naturguiden och foldrarna för cykellederna, Kungsörsleden och Drottning Kristinas ridled.

Speciellt viktigt inom detta område är skötsel och tillgänglighet, samt att vi tillvaratar möjligheterna och utvecklar friluftslivet med utgångspunkt i ledorden i detta program; öppenhet, delaktighet och samarbete.

Lockmora

Lockmora friluftsgård med omgivning är en omtyckt plats för friluftsliv. Här finns flera motions-spår som används för cykling, löpning, vandring och skidåkning. Intill ligger en mindre anläggning för golfträning och kolonilotter. I området finns aktiva föreningar och flera arrangemang under året. Lockmora har alla förutsättningar att utvecklas som plats för friluftsliv och olika aktiviteter.

Därför ska:

- Lockmoraområdet utvecklas som rekreations- och friluftsområde
- utvecklingen ske i dialog med föreningarna i området

*Ett stort tack till alla er som är delaktiga i att utveckla
Kungsörs kultur- och fritidsliv.*

Kungsör